

Pogovor o prodaji Mercatorjevih delnic v Pivovarni Laško

TV SLOVENIJA 1, 31. 03. 2011, ODMEVI, 22:10

SLAVKO BOBOVNIK: Danes se je sestal nadzorni svet Pivovarne Laško. Pričakovali smo, da bo odgovoril na vprašanje, ali bo Laško prodalo svoj skoraj četrtinski delež v Mercatorju. A to vprašanje je ostalo še brez odgovora. Je pa kolegica Nada Kumer dobila nekaj drugih informacij v zvezi s sejo nadzornikov. Dober večer.

NADA KUMER: Dober večer. Ja, v Laškem so bili danes z informacijami zelo skopi, ampak saj tega smo pravzaprav že vajeni. Najpomembnejša novica pa je nepreklicni odstop prvega nadzornika Marjana Mačkovška. Uradno zato, ker se ni strinjal z načinom imenovanja nove članice uprave Pivovarne Laško Mirjam Hočevnar. Ta naj bi nadomestila Roberta Šego, ki je pred kratkim odstopil, njegov odstop pa so danes sprejeli. Po naših informacijah so bila mnenja nadzornikov o imenovanju Hočevnarjeve deljena, a na koncu so jo le potrdili. V skupnem sporočilu za javnost, ki so ga poslali iz pivovarne, piše le še to, da so nadzorniki potrdili revidirano letno poročilo za leto 2010. Odstop in zamenjava Šege ter to letno poročilo naj bi bili tudi edini točki dnevnega reda, a zanesljivo so nadzorniki danes govorili tudi o prodaji Mercatorja, vendar se o tem še niso nič odločili. Tako še vedno ni jasno, komu in ali sploh bo Pivovarna Laško prodala dobrih 23 odstotkov Mercatorja, niti kako se bodo odzvali na pobudo uprave Mercatorja delničarjem k skupni prodaji delnic. Skratka vprašanja se kopičijo, čas pa neusmiljeno teče. Do konca junija morajo v Pivovarni Laško najti rešitev, kajti takrat menda zapade večji del od 400 milijonov evrov posojil. Toliko iz Laškega.

BOBOVNIK: Hvala lepa. Nadaljujemo pa z gospodom Borutom Jamnikom iz KAD-a in Rajkom Stankovičem iz Društva malih delničarjev. Dober večer.

BORUT JAMNIK (predsednik uprave Kapitalske družbe): Dober večer.

RAJKO STANKOVIČ (predsednik društva Mali delničarji): Dober večer.

BOBOVNIK: Gospod Jamnik, odstopil je član uprave in predsednik nadzornega sveta v družbi, v kateri imate 7 in nekaj desetink odstotka. Vas skrbi?

JAMNIK: Nedvomno za družbo v takem položaju, kot je skupina Pivovarna Laško, to ni dobro. Nadzorni svet bi moral delovati energično, uprava bi morala biti popolna in izkušena. Družba je potrebna celovite finančne sanacije, tudi poslovne sanacije skupine, odprodajajo se pomembni kapitalski deleži, potrebna so in zahtevna so pogajanja z bankami za prestrukturiranje in podaljšanje dolga in to...

BOBOVNIK: Imate kaj informacij o tem, kaj se dogaja znotraj uprave?

JAMNIK: V resnici spremljamo kot manjšinski delničarji in katerikoli predvsem preko javnih objav, tega, kar ste ravnokar povedali. Dejstvo pa je, da se, predvsem zaradi tega, ker smo vpeti v slovenski finančni prostor, lahko pozanimamo o tem, kako potekajo posamezne deli...

BOBOVNIK: Se pravi, vsi skupaj ne vemo kaj dosti, ne?

JAMNIK: Ja, največ gotovo ve nadzorni svet, vse...

BOBOVNIK: Ki pa molči.

JAMNIK: Vse pa mora vedeti uprava, zaradi tega, ker je ona tista, ki...

BOBOVNIK: Kaj pa mali delničarji, imajo oni sploh kaj formalnega vpliva? Recimo v Laškem, ali pa v Mercatorju, o katerem bomo potem govorili?

STANKOVIČ: V Mercatorju imamo predstavnika v nadzornem svetu, v Laškem žal te možnosti nismo dobili. Smo jo želeli, vendar je ni bilo. Nas pa moti to, da so se zavili v molk. Jaz menim, da ta molk ni dober, predvsem zato, ker so dobili jasna sporočila, tako od nas, delničarjev, malih, ki želimo, da ne hitijo s parcialno prodajo, ker ne morejo maksimirati cene in naj se profesionalno vedejo pri odprodaji tako pomembne naložbe, s katero naredijo 45 procentov svojega prometa.

BOBOVNIK: Ja, v Mercatorju imajo mali delničarji torej nekaj vpliva, v Laškem skoraj nič. Poglejte, gospod Jamnik, predsednik vlade Pahor je danes dejal, navajam, da sta za prodajo pristojna KAD in SOD, kjer vedo, kaj je narodnogospodarsko koristno. Pa razložite še nam; ko gre za Laško ali Mercator, kaj je narodnogospodarsko koristno?

JAMNIK: Najprej moram opozoriti to, da Kapitalska, ne Odškodninska družba in tudi država posredno, razen preko neke banke, v kateri – govorim o NKBM–ju in pa NLB–ju, v katerem ima država pomemben delež, Kapitalska in Odškodninska družba nimata svojega deleža. Tako da to je ena zgodba. Druga...

BOBOVNIK: Ampak predsednik vlade vendarle pravi, da veste, kaj je narodnogospodarsko dobro v tej zgodbi.

JAMNIK: Mi predvsem vemo, kaj je dobro za Kapitalsko družbo, ker smo pooblaščen osebe za zastopanje in gospodarjenje s premoženjem Kapitalske družbe, ki je namenjeno Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Smo portfeljski upravljalec. Kaj je narodnogospodarski interes, določajo politično ekonomske, se pravi ekonomske politike. Navsezadnje se ravnokar oblikujejo sektorske politike, ki bodo na koncu se odzrcalile v upravljanju premoženja, ki ga bo upravljala Agencija za upravljanje kapitalskih naložb.

BOBOVNIK: Dobro, predsednik vlade torej nima, nima povsem pravih informacij. Poglejmo, Mercator in Laško se ne prodajata prvič, oziroma pogledajmo to, kar je danes zapisal predsednik uprave Mercatorja, kako da naj se proda ta del.

FLORJAN ZUPAN: Pismo, ki ga je Žiga Debeljak zjutraj naslovil na večje delničarje, banke in Pivovarno Laško, je bilo pričakovano, saj si vodstvo želi stabilne lastniške strukture, dosedanje prodaje delnic, ki se vrstijo od začetka leta 2010, pa niso prinesle rešitve. Uprava pričakuje rešitev do konca leta, za izvedbo postopka pa je že zadolžila francosko banko Societe Generale.

CVETKA SELŠEK (predsednica uprave banke Societe Generale): Ni dobro za podjetje, če je v taki agoniji podjetništva, v kakršnem se Mercator trenutno nahaja. In jaz mislim, da Mercator je pač podjetje, ki mora skrbeti za svoj razvoj, za svoje strateško napredovanje in v tem smislu potrebuje lastnike, ki ga bodo podpirali in usmerjali v tem razvoju, ne pa tisti, ki mu bo zavora pri tem razvoju.

ZUPAN: Strokovnjaki pa opozarjajo, da so vsi postopki prodaje že doslej potekali netransparento.

IGOR ŠTEMBERGER (predsednik uprave družbe BPH Ilirika): V kolikor bo poskus še enkrat, oziroma v kolikor v tem napovedanem postopku Mercator ne bo Pivovarna Laško prodala, se bojim, da bo naslednjič sam postopek še bolj neverodostojen, kajti z vsakim ponovljenim poskusom damo jasen signal tako oziroma investitorjem, da pravzaprav skorajda nikoli ne mislimo resno.

DR. BOGOMIR KOVAČ (Ekonomska fakulteta v Ljubljani): Zgodilo se bo lahko tudi to, da bo morda celoten postopek prodaje ustavljen, hkrati pa je to zelo slabo sporočilo dejansko za nove in morda potencialno kakovostnejše strateške lastnike, kot pa je, recimo, Agrokor.

ZUPAN: Lastniška struktura je zelo raznolika, vendar banke, ki imajo skupaj 36 odstotkov, brez 23 odstotkov delnic v lasti Laškega večinske prodaje ne morejo izpeljati, čeprav je res, da so tudi te delnice zastavljene pri bankah. In kdo bi lahko bil strateški partner? Najpogosteje se poleg Agrokorja omenjajo še francoski Carrefour, britanski Tesco in nemški Metro.

BOBOVNIK: Kot rečeno, nadzorniki ne med sejo ne po njej niso dajali nikakršnih informacij. Smo pa vendarle uspeli dobiti vsaj mnenje predsednika uprave Laškega gospod Zorka na temo pisma, ki ga je danes pisal Žiga Debeljak. Poglejmo to njegovo izjavo.

DUŠAN ZORKO (predsednik uprave Pivovarne Laško): Mi smo danes prejeli pismo s strani Poslovnega sistema Mercator, ki je določene zadeve okoli prodaje postavilo v malo drugačno luč. Prvič se pozivajo vsi delničarji, da enotno in skupaj nastopajo, kar daje tudi možnost drugačnega, drugačne pridobitve partnerjev iz tujine. Vendar jaz moram poudariti naslednjo zgodbo, skupina Laško je potrebna sanacije in prodaja premoženja je samo ena zgodba. V kolikor bodo tudi banke, poslovne banke, ki imajo ključ

v rokah za skupino Laško, pristopile k tem, da dajo nam reprograme, je to za nas lahko tudi učinkovita zgodba. Kljub temu pa mi še vedno obravnavamo ponudbo Agrokorja kot resno.

BOBOVNIK: Ko govorimo o Mercatorju, je verjetno treba za boljše razumevanje povedati, kaj se prodaja. Prodaja se, bi se lahko prodajalo, 36 odstotkov, ki jih imajo banke – je tako?

JAMNIK: Ja.

BOBOVNIK: 23 odstotkov, ki jih ima Laško tudi?

JAMNIK: Tudi to.

BOBOVNIK: In lahko bi se prodajalo konec koncev tudi 20 odstotkov, ki jih imate mali delničarji. Je ta delež v tem trenutku naprodaj, kaj mislite?

STANKOVIČ: Glejte, to se bodo mali delničarji odločili, ampak imajo zgodovinsko priložnost, da v primeru, da se oblikuje večinski paket, to je 60 procentov, ali 50 plus ena delnica, da pride do prevzemne premije in izdatneje lahko prodajo, kolikor je sedaj na trgu.

BOBOVNIK: Vas prav razumem; tudi vi se v imenu malih delničarjev zavzimate za to, če že prodati Mercator, potem prodati več kot polovico Mercatorja?

STANKOVIČ: Tako je, ker edino tako lahko maksimiramo, bom rekel, svoj donos, svoje vloge. Tisti delničarji, ki zaupamo Mercatorju, bomo ostali tudi takrat noter, ko bo naprodaj večinski paket, vendar mislim, da je pošteno in predvsem je to v smislu delničarjev Pivovarne Laško najbolj modro, da se priključijo večinskemu paketu, ker se razdolžijo veliko bolj. Če samo pogledamo primer Droge Kolinske in Istrabenza, je to jasen signal bil, da če prodajaš nekaj kot celoto, lahko dosežeš zelo dobro ceno.

BOBOVNIK: Ja, pogledjte, vsi zelo veliko govorimo o tem, tej prevzemni premiji. Mislim, da je danes cena delnice 175 evrov, nekaj podobnega. V primeru te prevzemne premije, o kakšnem denarju govorimo, o kakšni ceni delnice bi lahko govorili?

JAMNIK: No, to je gotovo nek pozitiven pribitek nad njeno tržno vrednostjo, kajti če ne, bi pač trg ne odražal že precej višje vrednosti, kot jo je na primer izkazoval pred nekaj meseci.

BOBOVNIK: Gospod Jamnik...

JAMNIK: Tako da pričakovanja so, da se bo cena pri morebitni prodaji večinskega deleža oblikovala nekje nad trenutno tržno vrednostjo. Kolikšen pa je pribitek, je pa težko reči ta trenutek. Nedvomno je na primer indikativno tudi tisto, kar se je vse v javnosti govorilo o ponudbeni ceni Agrokorja. Tako da tu je v resnici več možnih ocen.

BOBOVNIK: 200, 250 evrov za delnico?

JAMNIK: Ne, to so vse zgolj ugibanja. Tako da verjeten je pribitek na neko tržno vrednost delnice. Bo pa pribitek na koncu tak, kakršnega bodo določila pogajanja in pa postopek...

BOBOVNIK: Upate vi govoriti o ceni?

STANKOVIČ: Jaz sem že špekuliral o tej ceni. Moram reči, da menim, da ta, 250, je dokaj realna. Če pogledamo, da 206 evrov, ki jih ponuja Agrokor in temu pridamo normalni pribitek, nekje 20 do 25 procentov, ki je prevzemna premija, bi ta cena bila ta prava.

BOBOVNIK: Zakaj si potem uprava Mercatorja želi novega večinskega lastnika? Nje načelno ta prevzemna premija ne zanima, to je stvar delničarjev. Zakaj si uprava želi, če pride do novega lastnika, si želi večinskega lastnika?

JAMNIK: Tako kot smo lahko v javnem zapisu objavljenem danes prebrali, je dokaj jasno, kaj želi uprava. Uprava si želi stabilne lastniške strukture Mercatorja. Zato je na nek način vstopila v postopek na način, da je vsem obstoječim delničarjem ponudila organiziran, transparenten postopek, ki bo omogočil vsem, ki bodo vključeni, maksimiranje interesov, prodajalcem najvišjo možno ceno, kupcem pregleden postopek, v katerem bodo lahko dobili resen vpogled v poslovanje podjetja, kar do zdaj ni bilo mogoče...

BOBOVNIK: Zakaj to ni bilo mogoče?

JAMNIK: Ja, zaradi tega, ker so vsi postopki potekali konfuzno. Od tistega leta 2005, ki je bil nedvomno napaka, do teh štirih, petih postopkov, ki so se vodili od leta 2008, ko se je poglobila finančna kriza. Noben od teh postopkov ni bil ne za manjšinski ne za morebiten večinski delež voden na način, da bi lahko tudi kupci dobili vpogled v poslovanje podjetja in podali neko ceno, ki bi odražala pošteno vrednost podjetja.

BOBOVNIK: Gospod Jamnik, koga bomo za to netransparentnost ukorili, da ne rečem zaprli?

JAMNIK: Za nazaj?

BOBOVNIK: Ja.

JAMNIK: Saj je vsakdo od prodajalcev zgolj optimiral svoj interes v smislu prodaje, če mu ni uspelo organizirati takega postopka, ki bi lahko bil transparenten, voden na način, kot je običajen na razvitih finančnih trgih. In ta postopek, ki je bil danes napovedan s strani podjetja, je tak postopek. In to je gotovo dobrodošlo.

BOBOVNIK: Že petkrat so nas prepričevali, da so bile tudi vse minule prodaje ali poskusi prodaje transparentni in ne vem kaj še. Očitno ne.

JAMNIK: Ja, saj... Veste kaj, transparentno je lahko definirano z javno objavo. To, kar se je na primer zgodilo pri tem, prodaji manjšinskega deleža, 15-procentnega deleža Pivovarne Laško, ko je bilo odprto 5-tedensko okno za dajanje ponudb. In v resnici so prispele tri ponudbe. Toda vprašanje je, če je to najboljši možen postopek. Nedvomno se lahko pridobi višjo ceno, če imajo kupci vpogled, boljši vpogled v poslovanje podjetja, nedvomno so lahko prodajalci prepričani, da bodo lahko v organiziranem postopku, v katerem bo družba vnaprej povedala, da si želi poiskati strateškega kupca, pridobili nekoga, ki bo bil pripravljen dati več. In to se je zdaj zgodilo. Zdaj...

BOBOVNIK: Gospod Jamnik, zdi se mi, da to vaše predavanje, v narekovaju, bolj sodi nekam v četrti letnik ekonomske fakultete. Vi zdaj pripovedujete, kako in kaj lahko bilo, gledalci pa si za tem maksimiranim, kot pravite vi, ali pa tržnim pribitkom, kot pravite vi, predstavljajo evre. Gospod Stankovič, ste lahko konkretni; gledalka vas sprašuje: Mala delničarka sem, imam 250 delnic Mercatorja. Jih naj prodam zdaj ali naj ostanem lastnica Mercatorja?

STANKOVIČ: Po mojem je pametno, da ostane lastnica Mercatorja, dokler se ne oblikuje tak prodajni paket, kot smo rekli.

BOBOVNIK: In ne bo izgubila vrednosti svojih delnic?

STANKOVIČ: Jaz sem prepričan, da ne. Zato, ker je Mercator uspešno podjetje, ki, bom rekel, se širi, ima neko svojo vizijo, v lanskem letu je tudi povečal dividendno politiko. In menim, da je prav, da mu omogočimo tudi nadaljnji razvoj in razvoj je omogočen samo, če dobimo strateškega partnerja. In oprostite, samo eno besedo bi dodal, kar se tiče Agrokorja; nespodobna povabila v smislu, vas bomo dali nazaj na police – gospod Ivica Todorič je ravno vrgel ven vso slovensko robo, ko je prevzel Konzum.

BOBOVNIK: To verjetno drži, ampak Agrokor je v tem trenutku ponudil največ in z vidika malih delničarjev bi bila to elegantna rešitev.

STANKOVIČ: Ja, vendar, veste, če se prodaja manjšinski paket, in gospod Todorič je ATVP-ju rekel, da ne bo povečeval, bi lahko neformalno konzorcij 25 plus 1 oblikoval in bi vsi delničarji ostali v strukturi. Nikakor ne bi maksimirali ne mali delničarji Mercatorja, ne bi se razdoločila skupina Pivovarne Laško in povem vam, da bi bil ta scenarij prej ko slej črn.

BOBOVNIK: Gospod Jamnik, takole, na kratko, poskušajva povedati; najprej so banke prodajale svojih 36 procentov. Zakaj niso prodale, je bila cena prenizka? Tista, ki so jo ponujali kupci?

JAMNIK: Ja, takrat se je zazdelo, da je družba ponudila boljšo alternativo, ko je bankam obljubila stabilen večji denarni tok iz izplačanih dividend. Če se spomnite, je to tudi uresničila na lanski skupščini, kar je za banke bilo dovolj, da so ocenile, da bodo kasneje, po tem obdobju, ko bo družba izplačevala višjo dividendo, ugodneje prodale svoj delež.

BOBOVNIK: In potem je bil drug poskus, ko so Laščani ponudili svojih 23 odstotkov. A je bila to ena tistih neresnih, ali pa netransparentnih ponudb, o katerih sva prej govorila? Brez resnega namena prodati?

JAMNIK: Sem rekel, da je težko definirati to transparentnost. Nedvomno je bilo odprto 5-tedensko okno za dajanje ponudb nekaj, kar ustreza osnovni definiciji transparentnosti. Je pa dejstvo, da je ta postopek, ki ga ta trenutek ponuja družba, boljši postopek. Tak, v katerem bo vsem omogočeno, da zadovoljijo svoj interes. To sem povedal. In je, navsezadnje je družba sama povedala, njen pooblaščenec, predsednik uprave, da samega postopka niso končali in bodo presodili, ali bodo vstopili v tega, če bo to ustrezalo interesom Pivovarne Laško kot prodajalca.

BOBOVNIK: Gospod Jamnik, skušajte odgovoriti za konec z ja ali ne; ali Laško preživi brez prodaje Mercatorja?

JAMNIK: Jaz sam mislim, da Pivovarna Laško mora prodajati kapitalske naložbe.

BOBOVNIK: Pa vi?

STANKOVIČ: Jaz mislim, da moramo najprej pridobiti dokapitalizacijo, da jo stabiliziramo in v tem času damo priložnost, da počasi prodamo večinski delež.

BOBOVNIK: Kaj pa je počasi? Do kdaj?

STANKOVIČ: Počasi, do konca leta je primeren rok, ker v 5 tednih je še...

BOBOVNIK: Toliko časa ni, junija je treba plačati 400 milijonov.

STANKOVIČ: No, vendar glih te banke upnice so največji greh te cele zgodbe. Ko je bila konjunktura, so hodile okoli Laščanov, takrat aktualnih, in ponujale marsikaj, sedaj jih pa stiskajo. Banke, če želijo maksimirati in zaščititi tudi interese njenih delničarjev, morajo pristopiti v odprodajo večinskega paketa.

BOBOVNIK: So hodile okoli Laščanov ali okoli enega samega pomembnega Laščana?

STANKOVIČ: Okoli dveh.

BOBOVNIK: Ja, hvala lepa, gospoda, da sta pojasnjevala.